

**Wymagania edukacyjne z plastyki do programu nauczania „Do dzieła!”
Klasa IV**

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
1. Co widzimy i jak to pokazać?	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje i opisuje elementy abecadła plastycznego w najbliższym otoczeniu, - przedstawia w pracy plastycznej fragment najbliższego otoczenia z uwzględnieniem co najmniej jednego elementu języka plastyki, - określa rolę plastyki w najbliższym otoczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na fotografiach i reprodukcjach obrazów tworzące je elementy plastyczne, - wymienia przykłady estetycznego otoczenia i uzasadnia swój wybór, - omawia rolę środków plastycznych zastosowanych w odtworzeniu fragmentu otoczenia na płaszczyźnie, - twórczo posługuje się poszczególnymi środkami wyrazu podczas przedstawiania w pracy fragmentu najbliższego otoczenia.
2. ABC sztuki	<ul style="list-style-type: none"> - określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki, - wymienia dziedziny sztuki, - wyjaśnia, gdzie można oglądać dzieła sztuki, - odszukuje w swoim otoczeniu ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są sztuka i dzieło sztuki, - omawia specyfikę podstawowych dziedzin sztuki, - tworzy wystawę samodzielnie wykonanych fotografii ukazujących ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej ze swojego otoczenia, - tworzy przestrzenną pracę plastyczną, wykorzystując różne przedmioty i tworzywa.
3. i 4. Linia i punkt	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje i kierunki linii, - podaje przykłady zastosowania odmiennych rodzajów linii w rysunku, - podejmuje próby różnicowania linii i punktów w działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czym jest kontur, - tłumaczy, na czym polega kontrast w rysunku, - z pomocą nauczyciela omawia wskazaną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych linii i punktów, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje różnorodne rodzaje linii i punktów w działaniach plastycznych z uwzględnieniem cech materiałów, przedmiotów i zjawisk, - posługuje się kontrastem w działaniach plastycznych, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych linii i punktów, - wykonuje pracę z wyobraźni, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie i punkty, - określa rolę środków plastycznych użytych przez siebie w pracy plastycznej.
5. Linie i punkty a sztuka prehistoryczna	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki prehistorycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki prehistorycznej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki prehistorycznej, - wymienia przykłady wytworów sztuki prehistorycznej z dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną, twórczo interpretując temat.

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
6. Plama	<ul style="list-style-type: none"> - określa charakter wybranych plam (np. pod względem ich krawędzi i powierzchni), - tworzy różne rodzaje plam, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych plam. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje różne rodzaje plam w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - porównuje dwa dzieła wskazane przez nauczyciela pod kątem zastosowanych plam.
7. Płaskie plamy barwne a sztuka Egiptu	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu, - podaje przykłady dzieł sztuki starożytnego Egiptu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu, - wymienia przykłady wytworów sztuki starożytnego Egiptu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu, twórczo interpretując temat.
8. i 9. Barwy podstawowe i pochodne	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są barwy czyste, - wskazuje barwy czyste w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne, - z pomocą nauczyciela omawia wskazaną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych barw, - podaje sposoby otrzymywania poszczególnych barw pochodnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest model koła barw, - opisuje sposoby otrzymywania odcieni barw pochodnych, - poszukuje w działaniach plastycznych zestawień kontrastowych w grupie barw czystych, - uzyskuje zamierzony odcień w wyniku mieszania określonych barw, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych barw, - wykorzystuje barwy podstawowe i pochodne w działaniach plastycznych.
10. Tworzę przez cały rok – Ozdoba narodowa	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny według własnego pomysłu. 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy według własnego pomysłu element dekoracyjny odznaczający się starannością wykonania, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów.
11. i 12. Barwy dopełniające i złamane	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia pary barw dopełniających, - klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju barw – czystych lub złamanych, - podaje sposoby otrzymywania wybranych barw złamanych, - uzyskuje kilka barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających, 	<ul style="list-style-type: none"> - uzyskuje różnorodne odcienie barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających, - wskazuje i nazywa barwy czyste, złamane i dopełniające występujące w wybranej reprodukcji dzieła, - wykorzystuje barwy dopełniające i złamane w działaniach plastycznych,

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje niektóre barwy złamane i dopełniające w działaniach plastycznych, - z pomocą nauczyciela wymienia barwy złamane i dopełniające występujące w określonej reprodukcji dzieła, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną we wskazanej technice, twórczo interpretując zadanie.
13. Barwy ciepłe i zimne	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia barwy ciepłe i zimne, - określa daną barwę jako ciepłą lub zimną, - rozróżnia podstawowe właściwości barw ciepłych i zimnych, - wskazuje niektóre barwy ciepłe i zimne na wybranej reprodukcji obrazu, - wykonuje pracę z zastosowaniem barw zbliżonych pod względem temperatury. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka, - wymienia barwy zastosowane przez siebie w pracy malarskiej i odpowiednio klasyfikuje je do grupy barw ciepłych lub zimnych, - dobiera barwy ciepłe i zimne stosownie do tematu pracy, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem użytych barw ciepłych i zimnych, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw ciepłych i zimnych.
14. Tworzę przez cały rok – Kartka na Boże Narodzenie	<ul style="list-style-type: none"> - planuje poszczególne etapy pracy, - wykonuje graficzną formę użytkową, korzystając z podanych propozycji. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje graficzną formę użytkową według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - wykorzystuje w swojej pracy różnorodne techniki, narzędzia i właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
15. i 16. Techniki rysunkowe	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje technik rysunkowych, - nazywa podstawowe narzędzia rysunkowe, - stosuje w działaniach plastycznych różne narzędzia i podłoża rysunkowe, - z pomocą nauczyciela omawia wybrane dzieło pod względem zastosowanej techniki rysunkowej, - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia specyfikę poszczególnych technik rysunkowych, - dobiera narzędzia i podłoża rysunkowe w zależności od charakteru i tematu pracy, - wyjaśnia na podanych przykładach, czym różnią się ślady narzędzi na powierzchni gładkiej i porowatej oraz mokrej i śliskiej, - porównuje dwa wybrane dzieła pod względem zastosowanych technik rysunkowych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną we wskazanej technice, twórczo interpretując zadanie.
17. Techniki malarskie. Technika akwarelowa	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest pigment, - wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb i technik malarskich, - wymienia typowe narzędzia i podłoża wykorzystywane w technice akwarelowej, - określa funkcję typowych narzędzi używanych w technice akwarelowej, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła wykonanego w technice akwarelowej, - maluje pracę w technice akwarelowej według wskazówek nauczyciela. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, od czego zależy nazwa techniki malarskiej, - tłumaczy, jakie znaczenie ma rodzaj podłoża w malarstwie akwarelowym, - opisuje efekty malarskie, które można uzyskać dzięki technice akwarelowej, - twórczo stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki akwarelowej, - na podstawie wykonanej pracy omawia sposób malowania akwarelami, - porównuje dwa wybrane dzieła wykonane w technice akwarelowej pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego.

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
18. i 19. Techniki temperowa i plakatowa oraz gwasz	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu, - omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła wykonanego w technice temperowej lub plakatowej, - wykonuje pracę plastyczną w technice plakatowej lub temperowej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki temperowej, plakatowej lub gwaszu, - określa, czym się charakteryzują farby temperowe, plakatowe i gwasze, - na podstawie prac wykonanych farbami temperowymi i plakatowymi porównuje sposoby malowania w tych technikach, - twórczo stosuje techniki temperową i plakatową w działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czym jest ikona, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w technice plakatowej lub temperowej, twórczo interpretując zadanie, - opisuje wpływ techniki temperowej na wygląd dzieła na podstawie reprodukcji
20. Tworzę przez cały rok – Upominek na walentynki	<ul style="list-style-type: none"> - planuje poszczególne etapy pracy, - wykonuje prostą formę użytkową, korzystając z podanych propozycji, - wykorzystuje określone techniki i materiały rzeźbiarskie. 	<ul style="list-style-type: none"> - starannie wykonuje prostą formę użytkową w dowolnej technice rzeźbiarskiej, - tworzy z wyobraźni prostą formę rzeźbiarską, wykorzystując wiedzę na temat właściwości materiałów.
21. i 22. Technika pastelowa	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej, - podaje rodzaje pasteli, - wykonuje pracę w technice pasteli olejnych, - określa, w jaki sposób zabezpiecza się prace wykonane techniką pastelową, - wymienia sposoby nanoszenia pasteli na podłoże, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej techniki pastelowej, - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie stosuje narzędzia i podłoża w technice pasteli olejnych, - opisuje efekty wykorzystania określonego podłoża w technice pastelowej, - twórczo stosuje technikę pasteli olejnych w działaniach plastycznych, - porównuje wybrane dzieła pod kątem uzyskanych efektów malarskich w technice pastelowej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w technice pastelowej, twórczo interpretując zadanie, - omawia własną pracę wykonaną pastelami olejnymi pod kątem uzyskanych efektów plastycznych.
23. Pozostałe techniki malarskie	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technikach akrylowej i olejnej, - omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technikach akrylowej i olejnej - omawia z pomocą nauczyciela wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej techniki akrylowej lub olejnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czym się charakteryzują farby akrylowe i olejne, - twórczo stosuje technik akrylową w działaniach plastycznych, - opisuje wpływ techniki akrylowej lub olejnej na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy.
24. Różne techniki malarskie a sztuka antyczna	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki antycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnej Grecji lub starożytnego Rzymu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki antycznej, - wymienia przykłady dzieł sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnej Grecji lub starożytnego Rzymu, twórczo interpretując temat.

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
25. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Wielkanoc	<ul style="list-style-type: none"> - planuje poszczególne etapy pracy, - tworzy dekorację świąteczną, korzystając z podanych propozycji. 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy dekorację świąteczną według własnego pomysłu, wykorzystując wiedzę na temat właściwości materiałów.
26. Techniki mieszane – farby wodne i pastele	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są techniki mieszane, - wymienia rodzaje technik mieszanych, - określa, na czym polegają wybrane techniki mieszane, - wykonuje pracę w technice mieszanej (farby wodne i pastele), korzystając ze wskazówek nauczyciela. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czemu służy stosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych, - wybiera daną technikę mieszaną dla najlepszego wyrażenia tematu pracy i własnych emocji oraz analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych.
27. Techniki mieszane – malowanie i drapanie	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest <i>sgraffito</i>, - stosuje technikę wydrapywanki, korzystając ze wskazówek nauczyciela. 	<ul style="list-style-type: none"> - eksperymentuje z łączeniem różnych technik w celu uzyskania nowych rozwiązań plastycznych, - twórczo i samodzielnie wykorzystuje technikę wydrapywanki, - na podstawie wykonanej kompozycji opisuje kolejne etapy pracy w technice wydrapywanki.
28. i 29. Kolaż	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest kolaż, - wymienia niektóre materiały stosowane w kolażu, - tłumaczy, w jaki sposób tworzy się kolaż, - próbuje wskazać materiały zastosowane w wybranej pracy w technice kolażu, - wykonuje pracę w technice kolażu z dowolnych materiałów, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, co decyduje o wyborze materiałów do wykonania kolażu, - omawia określoną pracę w technice kolażu pod kątem zastosowanych materiałów i barw oraz ich wpływu na wymowę dzieła, - tłumaczy, na czym polega wykonywanie fotokolażu, - wykonuje pracę w technice kolażu z odpowiednio dobranych do tematu materiałów, - na podstawie własnej kompozycji opisuje kolejne etapy pracy podczas tworzenia kolażu.
30. Tworzę przez cały rok –	<ul style="list-style-type: none"> - planuje poszczególne etapy pracy, - tworzy pracę na określony temat z proponowanych elementów. 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy pracę na określony temat z elementów wykonanych według własnego pomysłu, dbając o estetykę wykonania, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów i technik

Opracowanie: Bożena Ozga-Morawska

Adaptacja do podstawy programowej z 2014 r.: Ewa Kozyra

Adaptacja do podstawy programowej z 2017 r.: Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak